

CIMELIA

Qu

5716

Qu

5717

Qu

5718

owski

1914

1914

1914

1914

6683

Q

T

5716-5718

SIMELIA

F R A G M E N T A

Abc

Pozostałe pismâ

I A N A

KOCHANOWSKIEGO.

W K R A K O W I E,

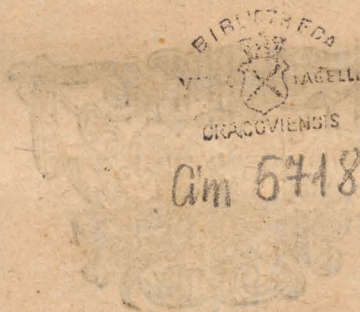
W Drukarniemy Andrzeia Piotrkowczykâ. K.l.M. Typogr.
Roku Pańskiego, 1 6 3 9.

FRAGMENTA

Pozostałe piśm.

I A N A

KOCHANOWSKIEGO.

W KRAKOWIE

W Drukarni podskarbiszej król. K. A. M. D. M. G.
Rok 1830.

A P O P H T E G M A T A I A N A K O C H A N O W S K I E G O .

Z glupim źle żartować.

Gźrątkowski Biskup Poznański / będąc podągra bázro v dreczony / zwykl byl czestokroć / przed wielkim bolem / te słowa mowić : Prze Bog / dobiy kto / odpuszcze. Tráfilo sie iż leżac w teyże chorobie / nie byl ni kt inšy przy nim / iedno Tátarzyn Kámárády / slugá iego : ten pomniac co wiece Pan mowil / ofiárowal mu sie z posluga swa : Pánie / powiáda / day ty mnie bázchmátá / á każ mie wolno do Jordy przepuścić / á ia ciebie záreże / iáż to prosif. Biskup obaczyl sie / że z tym źle żartowác : Dobrze / powiáda / Kámárády : ale każ tu komu pierwey do mnie / że mu roskáże / aby cie po mey śmierci dobrze odpráwiono / y wolno puszczo. Wyfiedl Tátarzyn / y záwolal kátku slug do Pána. Pan wyjrzałwšy slugi / dopiero z onego przestráchu otrzezwial / y każal Tátarzyná do wieże wśádzic / á sam potym byl ostroznieyšy.

Diwu kotu w ieden wor źle sadzác.

Kancelz ieden Koronny / czestokroć zwykl to byl mawiac : Z kázdyym sie zgodze / iedno z lakomym nic : bo on chce / á ia też chce.

Zárt nie ná czas.

Tenże / vpoiwšy málmazyná iednego Kánoniká Sedomierskiego / kiedy mu powiedziano názáwierz / że umárł : nic inšego ná to nie powiedzial / iedno to / iż mu byl ieszce iedney nie spelnil.

Tytul wielki , dochod mály.

Spytek Jordan / Káscellan Krakowski / mowiac w rádziej o dolezgłoścích / ktore wysokie vrzedy zá soba niósá / też to powiedzial : Co sobie Spytek nágotuie / to Pan Krakowski zie.

Niedługi rozmysł.

Siadz Siemikowski / mając beneficium iedno controuersum ,
Wtrozý mu Gámrat / Arcybiskup Gnieznienski / przeskadzał : wziął
 te ráde przed sie / że przystal do tegoż Arcybiskupa / rozumiejąc / że on /
 iáko słudze iuz swemu / nie miał mu w tym przeskadzać : y tegoż dnia
 práwie / kiedy mu go zálecono / y kiedy mu reke dal / chcecy wzmiánke
 uczynil okolo swego beneficium. Tam Gámrat zárazem opowie-
 dzial sie / że to beneficium / iego jest podawania / áni żadnego ná nim
 chce cierpieć / iedno kogo on ná nie wsádzi : Siemikowski zásié prosił /
 aby raczył nań tak wzgląd mieć / iáko ná sluzę iuz swego / á tego mu zy-
 czyl. Ale Gámrat porozem ná to bárzo wstyzasál. Co Siemikowský
 obaczywszy / rzekl : *Nu / Miloséiwy Ksiejé / iaciem dla tego byl do*
W. M. przystal / ábych byl miał pomoc z W. M. ale iz widze że pro-
zno / á ia záś odstawam : dawshy mu reke / siedl precz.

Wedle dátku sluzba.

Siadz Trabski / sluząc Szydłowieckiemu / nie práwie byl posług pi-
 len : tám gdy go niektorzy z towarzyszy w pomináli / aby byl pil-
 nieyszy : *Oy / powiáda / wiemci ia / iáko zá kope sluzyc.*

Ziednanie nieumyslné.

Gámrat Arcybiskup / gniewal sie ná Ksiedzá Krupskiego : tráfilo
 sie / iz Arcybiskup iechal z Zamku w Krakowie / á Ksiedz Krupski
 ná Zamek : y przyšlo im miáć sie práwie iuz przed kámiénicá Arcybisku-
 pia. Ksiedzá Krupskiego kon / miał ten obyczay / że od koni nie dal sie
 ládá iáko odwozdzić : y czesto sie tráfiálo / że potkawszy sie z drugim / rad
 sie ná zad wracal : toz y ná ten czas uczynil. Bo Ksiedz Krupski / chciál
 Arcybiskupa obohtnie mingć / á skápá iego stánal / y zátarl sie z koniem
 Arcybiskupim tak / że sie żadnym obyczáiem nie dal odwieśc / áz tak z
 nim pospolu do kámiénice wiáchal / z wielkim stráchem / y frásankiem /
 Ksiedzá Krupskiego. Arcybiskup poczal sie byl z przodku gniewác :
 ale obaczywszy potym co sie dzialo / smial sie niewymownie / y prosił
 Ksiedzá Krupskiego ná obiád / y tám sie z nim ziednal.

Niepotrzebne ceremonie.

Siadz Myszkowski / Biskup Ploccki / kiedy sie tráfilo komu / przez zdrowie czyiekolwiek / v ięgo stolu pić / prosił / aby to siedzac odprawowano : á iesliby iuz wstáwac / tedy przynamnię / niechayby ci tylko stali / kto piie / y do kogo piis : bo ci / iáko kolwiek iuz máis przyczynę do stania. Ale powiáda / kiedy dwa do siebie piis / á trzeci też do nich wstánie : iáko by rzekł ; Pięcie też do mnie.

Wielkiemu Pánu nie wšyſtkiego baczyć.

Cieski / Káncierz Koronny / dziwnie sie o to gniewal / kto v ięgo stolu siedzac / obrus kiedy oplusnal. Pánu Wolskiemu / Kástellanowi Czerſkiemu / tráfilo sie to / że iedzac v niego / oblał obrus : gosposdarz / iáko to byſzwykl / okazał / że mu to nie miło. Co Pan Czerſki obaczysz / kazał chłopcu swemu groſz ná stol polozyć / mowiac : Tęch to pracze dádzis / aby ten obrus vprala.

Potráwy nie przyrodzone.

Baránczuch Tátarzyn / ktorego byl Pan ięgo w Rzymie Kárdynałowi iednemu dárowal / kiedy go potym / po kilku lat / ieden z znátiomych tráfiwszy sie do Rzymu / pytal / iáko sie ma ; powiedzial : Nie dobreze / trawę ięſ ká baran : dáisac znáć / że mu sie salata Wloſka nie podobáia.

Ku temuż.

Polak ieden / iechawszy ná náukę do Wloch / nie byl tam iedno przez láto / á ná zimę przyiechal zás do domu : kiedy go oćiec pytal / czemu tak rychlo przyiáchal ; powiedzial / że mie tam przez wšyſtko láto trawę karmionę / tákżem sie bal / żeby mi zimie siána nie dawano.

Cierpliwa pámieć.

Rol Zygmunt miał ten obyczay / że záwždy / vmywáisac sie / dáwal pierścienie z pálcow trzymáć tym czasem / ktoremukolwiek Dwořzaninowi. Trafilo sie raz / że siadáisac iuz zá stol / przepomniál ich v tego / komu ie byl podal / á on też nie przypomniál. W rok potym / zdey-

muiać także pierścienie z palcom przed wodą / siegnął sie tenże po nie/
ktoremu ie też był przedtym dał: Krol reki vniknął / mówiąc: Wroć-
cie mi one pierweż / com wam był tak rok dal trzymać.

Nie pospolitować sie bårzo z Pány.

Tenże Krol Zygmunt / iż nigdy sam nie siadł do stolu swego / ale
zawždy ktoremuś olwier Pánu / ábo y kiltom / siadac kazał: Figaż
Naropiński przewiedział to był / tak / iż niemal zawždy do Krolewskie-
go stolu siadał / choć mu nic nie mówiono. Chcąc mu tedy Krol o-
mierzić / spytał go przed obiadem / iuz kiedy miał práwie za stol siadac :
Kse Naropiński / wymyśliće sie : wymyl / powiada / Miłosciwy Kro-
lu. Idźcieś do domu ieać.

Záre Páński.

Tenże Krol Zygmunt / gráciac flusá / iż mu przyšly dwa krolá / po-
wiedzial / że ma trzy krole : kiedy go gracje pytali / á trzeci gdzie ?
Atom ia / powiada / trzeci : y wziął gre.

Niepewny dłużnik.

Samrat Arcybiskup / iż był Pan hoyny / co zá tym wiec rádo cho-
dzi / był też y dłużny : á gdy mu przypominano od kogo / aby o tym
myślił / iakoby dłużnikowi záplacic : Dosyćiem ia / powiada / myślił /
gdziem pieniedzy miał dostać ; niechayże też on myśli / skąd mu ie zá-
placa.

Ku temuż.

Tenże był winien pewna summe pieniedzy F. w ktorey iż był iuz
napoły zwarpil / przedsie przynamniety chodzil na każdy dzien do
iego stolu : y kto go iedno pytał / dokad idzieś : Ide / powiada / swoje
pieć set złotych odiadac v Księdza Arcybiskupa.

Lgarze.

Stánchez powiadał / że nie máś wielkzych lgarzow w Polsce / iez-
dno Arcybiskup Samrat / á Młacieiowski Biskup Krakowski :
bo ow powiadał / wšystko wiem / á niewiedzial nic : ten zaś mówił
rad / wiete niewiem / á wšystko wiedzial.

Odpowiedz niespodziewána.

Zemianin jeden w Polsce ożeniwszy sie / w kilka Niedziel zastał /
 żoná leży w pologu / y po cznie okna / co byly zastlonione / oddzierać /
 y fraszować sie. Żoná leżąc : Nie fraszuy sie / powiada / nie fraszuy / nie
 twoieć.

NA Seymie Lubelskim 1569. kiedy byli Panowie Litewscy / przed
 skonżeniem Unii / cicho viáchali ; między insemi żarty / ktorych
 bylo niemálo / te dwa wierszyki ná ścienie bylo nápisano :

Litwa známi Unia uczyniła stroyna :
 Uciekli / zostawimшы Żaraburde z Woyna.

A to ná ten czas byli dwa Pisarze Litewscy / ktorzy byli przy Kancel-
 laryey zostáli : Jakoby miásto Unii / burda y woyna.

Zemianin jeden sędł przez kościół / gdzie ná ten czas niemálo liczbe
 Káplanow Biskup poświęcał. A spyta / coby to zá ceremonie byly :
 Odpowiedzial mu jeden : że to są Akolitowie / co ie Biskup świeci.
 Rozumiem / powiada : Ná náše to pszenica wroble.

Ciecierski w Rádonskiej Ziemi / wslýsławszy żaká pod oknem / ktory
 wyróciwszy niebácznie słowa / tak spiewał : Jezus Judasá prze-
 dał / ić. Dobrze tak / powiada : bo go on też byl przedtym przedał.

Siemienński w Rádonskiej Ziemi / mieszkájąc w mili od Klasto-
 rá / ábo bliżej / Sieciechowskiego / iż to ludzie náń wiedzieli / że oko-
 lo żony byl niejako zelosus : przy biésiedzie w niegoż w domu / wmyśl-
 nie wzmianke / okolo wtárgnienia Tátárow / uczyniono : tam gdy ká-
 żdy swe widzenie / iáko w takiej trwodze / powiádał / gdzieby sie z żona
 y z dziećmi wdać / pytali Siemienńskiego : A ty gdzie z swoia ? Drugi
 siedzac podle niego : Nie wiem gdzie indziej / iedno do Klastora : A
 Siemienński zátym : A wie go dyabel / komuby sie pierwey bronieć ; czy
 Tátárom od muru / czy Mnichom od żony.

Pan Debiński / Kánclerz Koronny / máiąc poruczenie od Krolá /
 aby pewna spráwe / ktora sie ná ten czas toczyła przed Krolew / ná
 inshy dzien odlozył / temi słowy powiedzial : W tey á w tey rzeczy / tak

Krol

Rcol J. M. dekret czyni / zé. A te druga odkłada do sadnego dnia:
 miásto tego / co miał rzec / do sadowego dnia: ale tak podobno chciał
 tónąc kunktaczey / ktora zbytnia była.

PIESNI KILKA IANA KOCHANOWSKIEGO.

Pieśń 1.

Pzwinem tego / á nie sie nie myle /
 Ze / bądź za długa / bądź za krótka chwile /
 Abo w okrecie całym doniesiony:
 Abo ná desce biedney przypláwiony /
 Beda iednak v brzegu /
 Gdzie daley nie máš biegu:
 Lecz odpoczynék / y sen nieprzespány /
 Tak pánom / iáko chudym / zgotowany.
 Ne ná świecie / kto tak glupi żywie /
 Zeby nie prágnał przejechać szesliwie
 Drog niebezpiecznych / á wyść niepogody /
 A szurmow scogich / krom swey znaczney szkody?
 Lecz tylko ze prágniemy /
 Ale nie rozumiemy
 Czego sie trzymać / iáko sie sprawowác /
 Zeby nie przyšlo ná koniec bobrowác.
 A chytre morze / ile znákomitych /
 Tyle / pod woda / żywi skal zakrytych.
 Tu siedzi / zlotem / czesć koronowána:
 Tu lekkim piorem slawá przyodziana:
 Tu chćiwosć nie szesliwa
 Zbiera / á nie wzywa.
 Tu luba rośkosz / y zbytek wyrzutny /
 Pod nimi nedzá przedka / y žal smutny.
 Tamże y krzywda / y zazdrość przekleta /
 Przed ktora biáda za wždy enora świata.

Janá Kochánowskiego.

9

Wisc iesli czlowiek iedne skále minie /
 Wnet/ ná to miejsce/ ná insha náplynie :
 Tak/ iz snadź namedekemu
 Trudno pogodzić temu/
 Aby przynamniey wieznać / ábo zbladzić
 Nie miał/ chyba gdy kogo Pan chce rzadzić.
 Wodzu prawdziwy/ y wieczna światłości /
 Dskrom/ z láski swey/ morzkie náwálności :
 A podnieś ogień portu zbáwiennego.
 Na ktory patrząc/ moglibysmy tego
 Morzá chytręgo zdrády
 Przebydź bez wšelákiey wády :
 A odpoczynac po tym zeglówaniu/
 W długim pokoiu/ y bezpiecnym spáníu.

Pieśń II.

NJe ma świat nie trwálego : á to bázno grzeczy/
 Jáki liścia/ táki iest rodzay y czlowieczy.
 Ale rzadki/ coby te powieść Zomerowa
 Przypusćiwšy do vsu/ wlepił sobie w głowe :
 Bo kázdego swa wlasna nádzieia wwodzi /
 A ledwie sie z czlowiekiem záraz nie wrodzi.
 Poki/ zakwitla mlodość stoi w swoiey mierze/
 Lekka myśl/ niepodobne rzeczy przed sie bierze :
 O stárości nie myśli/ áni ná śmierć pomni/
 A w dobrym zdrowiu bedac/ choroby nie wspomni.
 Szalony ludzki rozum/ áni oni znáią/
 Jáko mlodość/ y żywot/ predko wplywáią.
 Co ty wiedzac/ badź cierpliw do kresu żywota/
 Strzegac sie/ ile możeńš/ troski/ á kłopotá.

Pieśń III.

Go smiertelne/ Bogá nie widziáło/
 Proznoby sie tym/ kiedy/ chlubić miáło.
 Leż on/ w swych sprawách/ iest tak znákomity/

Ze naprostszemu nie może być skryty.
 Kto miał rozumu/ kto tak wiele mocy/
 Ze świat postawił krom żadney pomocy?
 Kto władnie niebem? kto gwiazdami rządzi?
 Ze się z nich żadna nigdy nie obładzi.
 Za czyją sprawą/ we dnie/ słońce chodzi?
 A miesiąc świeci/ kiedy noc nadchodzi?
 Każdy znać musi/ krom wszelakiej zwady/
 Ze się to dzieje wszystko z Pańskiej rądy.
 Jego porządkiem Lato Wiosnę goni/
 A czuyna Jesień przed Zimą się chroni.
 Ten opatrnie/ że morze nie wzbierze/
 Choć wszystkie rzeki w swoje łono bierze.
 A to nas namniey niechaj nie obchodzi/
 Ze nad niewinnym czasem zły przewodzi.
 Abo że gorši/ świat powoli maia/
 A dobrzy rychley niedostatek znają.
 Wszystko to Pan Bog wyrzuci na nice:
 Jedno kto wezrzy w jego tajemnice/
 Jako nakoniec zły przedsię wypada/
 A dobry w jego Należności siada.
 Toć grunt wszystkiego/ bysiny Boga znali/
 A temu sprawę wśsego przypisali.
 Kto się za czasu tego nie napije/
 Człowiek na świecie niepobożny żyje.
 Tego swych dzieł/ starszy/ nauczycie/
 To wychowanie synom wáshym dacie:
 A niech nie będą názbyt pieśzonemi/
 Niech przywykają spać na goley ziemi.
 A skoro który dorosćcie swey miary/
 Niechaj się w polách wgania z Tatary.
 Niech wzdycha żona meżnego Tyránna/
 Patrząc nań z murów/ y dorosła Pánna.
 Nieestety/ by ten naiezdnił tak młody

Nie popadl iákiey známienitey škody:
 Jesli gđzie ná Lwá nieborak vğodzi/
 Ktory po hynie we křwi ludzkiey brodzi.
 Před smierćia žaden schronić sie nle može:
 A pierzchliwemu předkość nie pomože.
 Azaj nie lepšey slawy swey poprávić/
 Niz prozno / siedzac w ćieniu / wiek swoy trawić?
 Mestwem Achilles / mestwem Hektor slynie/
 A ich pámiatka wiecznie nie záginie.
 Mestwem Alcydes do nieba sie dostal/
 A Pollux Bogiem nieśmiertelnym zoštal.

Pieśń IV.

KJedyby kogo / Bog / byl swemi slowy
 Vpewnil / že miał času wšelák tego
 Strzedz od złych przygod / iego biedney głowy:
 Miałby przyczyna / žalowác sie / swego
 Niešťeścia pláčac / že mu sie nie oštalo
 Došć / tak zacney obietnicy iego.
 Ale že Bogu známi sie nie zdálo
 Tak postepowác : prozno nářekámy
 Že sie co přećiw myšli nam przydálo.
 Wšyšcy w niepe wney gospodzie mieškámy:
 Wšyšcyšny pod tym práwem sie zrodžili/
 Že wšem przygodom / iáko cel / byđz mamy.
 Ná tym rzeč wšyštá / žebyšny nošili
 Štromnie / coťowiek ná człowieká przyidžie:
 A w niefortunie nážbyt nie tešnili.
 Pláč / ábo nie pláč / z drogi swey nie zidžie
 Boštie přežyřzenie / prozno sie kto zđžiera:
 Nie wola čiagnie / choć kto nie rad idžie.
 Náđžietá dobra šercá niech podpiera:
 Žaj to / že złe džiš / ma złe b ydž y potym ?
 Jedenže to Bog / co y chmury zbiera /
 A co rozšwieca nebo šlóncem žlorym.

Pieśń V.

Panie/ iako bázro bladza ?
 Ktorzy cie niedbálym sádzá :
 A iz práwie/ zádney rzeczy
 Niechcesz miec ná swoiey pieczy.
 Niewiem/ czego wiecey trzebá/
 Przeciwno nim áwiádcza niebá :
 Swiádcza gwiazdy niesliczone /
 Ná powietrzu zápalone.
 Kiedy Slonce swego wschodu/
 Abo chybiło zachodu ?
 Kiedy mieśiac/ iásne rogi
 Sklonił od swey zwykley drogi ?
 Toż nam y ziemiá jeznama /
 Ktora pewnych czasów dawa
 Zbożá wielkiey obfitości /
 Synom ludzkim tu żywności.
 Niechay zli we złości chodza/
 Y nad lepszymi przewodza :
 Jednak zle sumnienie máia/
 Sadu twego sie lekáia.
 A ia pátrzáigc z dáleká
 Ná szczęście zlego człowieka :
 Im dáley/ tymem pewnieyszy/
 Ze jest żywot poáednieyszy.
 Bo/ jes ty Pan sprawiedliwy /
 Niepodobac sie złościwy.
 Lecz jeśli mu tu nie pláciś/
 Musi czas bydz/ gdzie go stráciś.
 Wzywalem cie/ wieczny Boże/
 Idac w wieczor ná swe loze :
 Wzywalem cie o pol nocy/
 A byleś mi tu pomocy.
 Nieprzyziaciel stał nademna /

Mógł uczynić wszystko zemna :
 Spalem / iáko zárzezány /
 On mi nie śmiał zádác rány.
 A ná pierwsze me ocknienie /
 A słow kílka przemowienie /
 Pánie / znác zés mie ty bronil :
 O Uciekl / á nikt go nie gonil.
 A co mnie byl nágotował /
 To sam málo nie skóstawal :
 Bowiem od wielkiego stráchu /
 Wypadl oknem ná dol z gmáchu.
 Ani miecz / ani mie sílá /
 Zley przygody obronilá :
 Jedno szera lástá twojá /
 Co wyznawa dusá mojá.
 A poyde do domu twego /
 A w poyárzodku zboru wšego
 Bedeć / moy Pánie / dziekował
 Z láski twoy / zés mie záchował.
 A ludzie zapámieráli /
 Ktorzy spraw twych nie poználi :
 Niechay dzis ná oko znáia /
 Ze cie dobrzy strozem máia.
 A przepuścili co ná nie /
 Zlituieš sie zásie / Pánie :
 Jáko wiece y zlym / sowito
 Pláćiš / zárzýmáne myto.

Pieśń VI.

COby ty / wrodziwa Zánno / ná to dála /
 Aby tá twojá gládkość / wiecznie z toba trwála :
 Wierze / w tym wieku mlodym ani myśliš o tym :
 Ale byš teź y dobrze myslilá / nic po tym.
 Bo czas nie da trwác / żadney rzeczy / w iedney mierze :
 A iáko wszystko niesie / tak zás wszystko bierze.

Widziałem ja poranu/ piękny kwiat przyiemny/
 A widziałem zaś w wieczor/ zwiędły/ y nieczemny.
 A drzewa/ ktore teraz odziały sie w liście/
 Złupi z tego wiotru/ mroźney zimy przysście.
 W tymże prawie y człowiek/ a w goršym: bo kwiaty/
 A drzewa/ w rok wietnia zawnždy swey utraty/
 Odmładzając sie znouu: ale człowiekowi
 Kiedy sie raz na twarzy zimá postánowi/
 A włos śniegiem przypadnie/ gesta wiosna minie/
 Uziłi z głowy przeziębły/ ten zimny rok zginie.
 Czemu Jelen pierzchliwy/ laská wše ma Bogi/
 Ktoremu wolno zrzucić pochodzone rogi?
 Czemu wąż fortunniejszy/ ktory z przyrodzenia
 Każdy rok wiotche lata ná mloda plec mienia?
 Człowiek choć wyraz Boży/ nieposobny ná to/
 Ani náłaz! fortelu ná fedziwe lato.
 Ofukaly sie Krolá Thessálskiego cory/
 A oycá nieboraká iefszé bázdzey/ ktory
 Dac gárdlo musiał/ dla ich głupiey pobożności:
 Bo życząc mu nowych lat/ y pierwszey mlodości/
 W nadzieie ziół zchwalonych/ spolnie go zabily/
 Zeby w rzeczy siata krew z niego wycedzily.
 Potym go czárownica w kóciel wrzacey wody
 Wrzuciła między zióła: a ten nierzkac mlody/
 Ale ani wštal żywy: iakoby to bylo
 Kostowne ziele/ coby sto lat wypárzyło.
 Przewo polki pánuie wiosna w twarzy twoiey/
 Day sie/ Zanno/ nápatrzyć wdzieczney krasy swoiey:
 Która nie da nic naprzod ani Phosphorowi/
 Kiedy napiekniey z morzá wyniká tu dniowi.
 A wy malarze/ y wy/ co marmor ciešcie/
 Jesli przysłemu wieku zachować sie chcecie:
 Maluyćie te piękna twarz/ y rzeźćie w kámienu.
 Nie byl iako żyw/ Zewyis/ w takim podziwieniu/
 Ani zacny Phidyás/ iako wy moziećie /

Z tey tylko samey sztuki / sławni bydy na świecie.
 Ja na farbách malárskich nie sie nie rozumiem /
 Także wiele z marmorem postępować umiem :
 Ale wieršem ozdoby / y rymy gładkiemi /
 Nam nadzieie / że z Mistrzyni porównam do bre mi.
 Temi ia przeciw długim lątom sie zastawie /
 A za chęcią cnych Bogin / imia twe wybawie
 Z niepamięci nie szczęsney : że o twej wrodzie /
 Bedzie wiel po zny wiedzial / y po naszym schodzie.
 Nie była wiecznie gładka sławna pani ona /
 Dla ktorey mocna Troia z gruntu wywrocona :
 By ia był Parys poznal w hostym dziesiątym lecie /
 Nigdyby był tey trwogi nie wzbudził na świecie.
 Ale tednák / co iey wiel ląkomy wškodził /
 To swym piśnem życzliwy Poeta nagrodził.
 Já co / niewiem / przez go Bog ślepoty nie zbawil /
 Ponieważ Stezychora o wzrok był przyprawil /
 Ze też ista śmiał ganic rymem wścypliwym :
 Acz to potym odwołał piorem ofobliwym.
 Ja zrad oczu nie strąca / y w tym bede stały /
 Ze chwalic nie omieszkam / co jest godno chwały.
 Bo nie leda / Bog / iáko swych dárow rozdawa /
 Temu láskawšy / komu co nád ludzi dawa.
 Przeto tuš dobrze / Zanno wrodziwa / sobie /
 Z twoich dárow znać / że Bog jest láskawym tobie.
 Ktory iáko ozdobe y pieknośc ścánie /
 Ten czyn / niezmiernego swiáta / okázuie
 Tak pieknie zbudowany : kto sklepowi temu
 Nadobnemi gwiazdami ślicznie sadzonemu /
 Nadziwować sie moze : kto nocoswietnego
 Miesiáca / ábo słońca niepracowanego
 Wpátrzył sie dowoli / lubo ráno wstaie /
 Lubo tu wieczorowi predki bieg podáie :
 Takí wiec / z swey loznice / nowy oblubieniec
 Wychodzi : na nim złoty plašez / y złoty wieniec

Perłami przeplatany/ gore znakomity/
 Jego/ ze wszech namilszey/ dar niepospolity.
 Ale y ziemiá/ nie iest bez swoiey ozdoby/
 Bo y to/ Bog/ osláhcíl dziwnemi sposoby:
 To gorámi/ to lasy/ to krzystalowemi
 Rzekámi; to laskami pięknie kwignacemi.
 A w poly ia przypásal morzem vrownánym
 Prosto/ iákoby pásém srebrem okowánym.
 Táki przede wszystkim/ polem rozmierzo nym /
 Leci/ obrzym wdátny/ pedem niewsćiagnionym.
 Tego ná kresie czeka/ ábo trynog drogi/
 Abo predki kon/ ábo báwol zlotorogi.
 To tákie/ co widzimy. Coz/ gdzie náše oczy
 Dosiáć nie moga; gdzie myśl/ ktora niebem toczy:
 Gdzie samá pięknośc świeci/ y kształty wszech rzeczy:
 Nie moze tego poiać/ mdly rozum głowieczy.
 Dar Bozy tedy/ gládkośc/ á dar známieniey:
 Bo iesli go ten nie da/ z inąd nie nábyty.
 Jáko sa inše rzeczy/ ktorých głowiek moze
 Já swym stárániem dostać; tu nic nie pomoze.

Pieśń VII.

B Odayci zle dni/ niechcesz mie milowác/
 Bych sie czul/ moglcibych iuz podziękowác.
 Biadaś mnie ná cie/ to mnie głowe psuieś:
 Ináczey niewiem/ iedno mie czáruięś.
 Przypátruiać sie twey cudney postáwie/
 Drugiby przystágl/ izes mu iuz práwie:
 Biadaś mnie ná cie/ zc.
 Ináczey niewiem/ zc.
 Nie obiecuieś/ ani teź odmawiaś/
 Jedno mie slowy proznemi zabawiaś:
 Biadaś mnie ná cie/ zc.
 Ináczey niewiem/ zc.
 Wszystko siebois/ áno nie máś kogo/

Nie každýe kasa/ co to pátrza strogo.
 Biádaš mnie ná cie/ rč.
 Ináčey niewiem/ rč.
 Mam z soba wiecey niz dosýc klopota/
 A wšyšto mi sie zda/ že ciagne kora.
 Biádaš mnie ná cie/ rč.
 Ináčey niewiem/ rč.
 Nie karmže mie iuz ta nádzieia dáley/
 Ráčey mi powiedz/ moy mily nie háley.
 Biádaš mnie ná cie/ to mi glowe psuieš:
 Ináčey niewiem/ iedno mie czaruieš.

Pieśń VIII.

KJedy sie ráne zápaláia zorzá/
 Adzien z wielkiego wystepnie morzá:
 Przyszedlem ná brzeg/ kedy Wislá biezy/
 A tám siedziála ná wysokiey wiezy/
 Podia wšy reke/ smutna bialaglowá:
 A pocznie z pláčem nárzetác/ w te slowá:
 Takzem ia bárzo niefortunna bylá:
 Takzem ia wiele hezesciu przewinila:
 Ze temu gwoli bydz niebogá musze/
 Ktory/ iáko grzech/ mierzi moie dusze:
 A ten/ gdzieś siedzac/ nárzeka z dáleká/
 Przed ktorým nie mam milšego czlowieká.
 Slub mi przywodza poniewolne slowá/
 Ná ktore nigdy nie zwałála glowá:
 A ono bylo lepiey sercá pytać/
 Ktore gdy niechce/ slow sie prozno chwytać:
 Niech sie tym ciešy/ ze mnie ma w niewoli/
 Rece mogl zwiázac/ myšli nie zniwoli.
 Bogu táiemne nie sa ludzkie spráwy/
 Ten z niebá widzi/ kto krzyw/ á kto práwy.
 Ja niemam komu krzywdy swey powiedzieć/
 Jeslibych miała/ y to trudno wiedzieć.

Jednej mam wolność/ w swej cieśkiej niewoli/
 Ze sie wždy moge napłakać do woli.
 Wisc mie to zewszod szczęście pokaralo/
 Wszystko mi zaraz/ com miała/ pobralo :
 Oczyszny nie mam/ matkim ostradala/
 Samam sie w rece okrutne dostala.
 Coz mie gorzego moglo portać w boiu/
 Nad to/ co cierpie/ niebogą/ w potoku :
 Czasembych rada żalosc swą pokryla/
 A na lepša sie postawe zdobyła :
 Ale smutnemu trudno smiech przychodzi/
 Trzeżwi/ w piąnych sprawy nie vgodzi.
 A mnie niebezpieśna/ lzy moie wydaia/
 Ktore mi z oczu plynac nie przestaia.
 Tegom też perwona/ ze mie nie milnie :
 Nie mam mu za złe/ mnie w tym násladuis.
 On wie co myśli/ świadom o co stoi :
 Ja go nie sadze/ ani mi przystoi.
 Wszakoz sie ktemu záwsze beda znała/
 Nil mi nie bedzie/ bych dzis vmrzec miała.
 A ty moy bracie/ wzorem Stryia twego/
 Pomści mey krzywdy/ y zelzenia swego.
 Dzyń/ co twey krwi słáchetney przystoi/
 Miłosć przy tobie nieomelna stoi.
 Jac abo zdrowia w tym stráunku zbeda/
 Albo/ nákoniec/ twoia zonga beda.

Pieśń IX.

KTo mi wiary dáć niechce/ day iz oku swemu/
 A przypátrz sie stworzeniu pilnie tak pieknemu :
 Táka ieszce nie byla zá dawnego wieku/
 Anyolowi podobna báztye/ niz zlowieku.
 Ray tam gdzie ona siedzi/ á ktoredy miia/
 Zá iey stopami roza wstawa/ y lelia :
 Jey gwoli piekne drzewa/ dáia cien sowity/

Niechcę/ aby ja letni zegl ogien obfity.
 A oná myśl wspaniała znośac z wkládnościa/
 A niedobyte sercá zwycięża miłościa.
 A głowiekiem tak władnie/ iáko słońce wonnym
 Nawrotem: abo Mágnes żelázem niestłonnym.
 Wiele oczom powinien/ o Páni/ kto ciebie
 Ogladal/ á wćiehył twym poyżrzeniem siebie.
 Dalszego czasu może nie zamierzać sobie/
 Jzby kiedy miał głádha ogladać po tobie.
 Niech sie wiecey nie chlubia stáradawne láta
 Z swoiemi Zelenámi: iest za tego swiátá/
 Ktora gládł ościa wshytkie pierwsze tak minelá/
 Aż y przyszlym nádzicie ná wieki odielá.

Pieśń X.

Dwo/ porzuc swoy gniew dlugi/
 A ty Pallás/ takze drugi:
 Gládka Wenus/ gládha gwie/
 Nowy sąd Parys gotuje.
 Jáblko złote položyla
 Erycyná/ bo zwatpila.
 Sliczna dziewko/ tak tuś sobie/
 Kleynot ten należy tobie:
 A żadna iefcze nie wstála/
 Ktoracby go odiać miała.
 Rownie taka ráno wschodzi
 Jutrzenká/ gdy dzien nádechodzi.
 Slużyć/ y holdowác tobie/
 Kláde ja za szczęście sobie.
 A ty o mey wprzeymości/
 A nie watp o státeczności:
 Bowiem polki duch iest we mnie/
 Nie máś/ teno sluge ze mnie.

Pieśń XI.

Rozna to chluba/ nie Kochay sie w sobie/
 Nie wshyskoć prawda/ com pisał o tobie.
 Miłość mie zwiiodła/ y przez mie mowila/
 Ze nad cie/ nigdy wdziecznieysza nie byla.
 Jáko lelia roza przeplatána/
 Zdála mi sie twarz twoia málowána:
 Oczy twe iáko gwiazdy sie blyskály/
 Pierśi twe/ śniegu stomote działály.
 Gniewliweś morze śmiechem všmierzála:
 Kámiennes serce slowy przeníkála.
 Teraz w mych oczách wshysko sie zmieniło/
 Obludne serce wshysko pokázilo:
 A twa niewdzieczność/ ktora pokazuięś
 Tám/ gdzie powolność/ y chuc práwa czuieś.
 Czego mi tedy státeczne namowy
 Nie mogly wybić/ żadna miara/ z głowy:
 Czegom zbyć nie mogł/ przez śiólá/ przez czary/
 To sam dziś wyznam ná sie/ z práwey wiary:
 Zem byl zabládzil w swey niemadrey spráwie/
 A bylciem/ iesli komu/ iák żyw práwie.
 Ale jes tego wdzieczna bydz niechciała/
 Dálej nie bedzieś ze mnie sluge miála.
 To comci sluzyl/ niech iuz wniwecz idzie:
 Bo iednak ten czas kiedykolwiek przyidzie/
 Ze ty wspomniawšy ná me powolności/
 Musiś zápłakáć nie raz/ od zálości.
 A ia/ bych iedno o tobie niewiedzial/
 A w pustych lesiech/ sam/ rad bede siedzial.

Frágment.

Od Párnázem/ gdzie strumien sławney wody bieży/
 Laska práwie ná zachod pochodzista leży:
 Ktora zewšad rozliczne drzewá otoczyly/
 Podawáiąc ku ziemi cien w goraco mily.
 Tám bylo widáć stoly z kámiensá ciosáne/
 Widáć y láwy kretnym bluszczem przyodziane.

Do I. M. X. Arcybiskupa Gnieźnieńskiego.

W Jákéy testknicy domá pozostály
 Wygláda oycá milego/ syn mály/
 Ktory mu kupic iármárk obicowal/
 Gdy sie do miásta ráno wypráwował.
 Wicé sie klopoce/ co tám oycá trzyma/
 Mniemájac/ že on infey spráwy nie má
 Jedno pás kupic/ ábo czapke nowá/
 Abo/ nákoniec/ kútle selagowá.
 A ten/ czego dom zá sie potrzebuie/
 Tym czásém/ chodzac po tárgu/ kupuie:
 Tu sol/ tu gárnce/ tu kóciel miedzjány/
 Tu kroy/ tu lemies/ tu woz okowány:
 Až nie nákoniec/ nie máš w pácharzynie:
 Syná wždy slána bánieczká nie minie.
 Takžec iá testnie/ o Biskupie slawny/
 Czekaíac twego Psalterzá/ czás dawny.
 Ktory/ z twey láski/ miał przyść w reke moie/
 A ty czym infym dzis bawíš mysl swoie:
 Szukaíac w wierze stárodawney zgyody/
 A strzegac pilnie Oczystey swobody:
 Jáko by domá spráwiedliwosc byla/
 A ná gránicách gotowosc/ y síla.
 Jáko by rzad byl/ y dzis/ y nápotym:
 Wshystká/ ná ten czás/ twojá piecza o tym.
 Ktora zdarz Bože: iesli tež po temu
 Czás kiedy bedzie/ zisć sie sludze swemu.

Koledá.

Obie badž chwálá/ Pánie wšego swiátá /
 Zeš nam doczetác dal Nowego látá:
 Day bysmy sie y sámi odnowili/
 Grzech porzuciwohy/ w niewinności žyli.

Laska twa święta niechay będzie znami/
 Bo nic dobrego nie uczynim sami:
 A noż w nas nadzieie/ przysporz prawey wiary:
 Niech uwajamy twe prawdzliwe dary.
 Dzyez pokoiu nam/ y świętey zgody/
 Niech sie nas boia pogańskie narody.
 A ty nas niechćiey odstepować Panie:
 A owšem/ rácz nam dopomagać ná nie.
 Błogosław ziemi/ z twey szcudrobliwosci/
 Niechay nam dawa dostatek żywnosci.
 Uchoway głodu/ y powietrza zlego:
 Day wfyszko dobre/ z miłosierdzia swego.

Do I. M. Pána Mikoláia Firleia.

Kom dobrej slawy/ ktora z cnoty roście/
 Nie posiadł czlowiek nic trwałego proście.
 Sile/ y gládkość/ lata przez odnośa:
 A zálość tudziej w tropy zá rośkośa.
 Fortuná znami igra iáko z dziećmi:
 Dżis pánem będzieš/ iutro siaday z kmićmi.
 Cnoty niht nie ma/ ieno sam od siebie:
 A też do śmierci nie puści sie ciebie.
 A gdy cie w niebo między Bogi wnieśie/
 Slawe po świecie szeroko roznieśie.
 Tym twoy Dziad Firley/ Mikoláiu slynie:
 A póki Wisła/ póki Niepr poplynie/
 Ten ná południe/ ona ná pulnocy/
 Chwała trwać będzie iego spraw/ y mocy.
 Wiec y cnotliwy syn oycá nie wydal/
 Ku czci dziecimney / swoie własna przydal:
 Bo meźnie z placu spierájac pogány/
 Dusze cna wylal przez poczciwe rány.
 Szlachetne rot y/ ktorych martwe głowy
 Chowa/ y chować będzie brzeg Bugowy:
 Slawna śmierć wáśa: slawne meśtwo wfedzie:

A żaden wiel tak niewdzięczny nie będzie /
 Aby posługi wáśke znákomite
 Były potomkom przyszłym kiedy skryte.
 A ty Gireiu/ bądź życzliwym moim
 Nowotnym rymom/ ábych przydom twóim
 Tym śnádniej służył: á iuz mie nie wodzi
 Tam/ gdzie Pegázow sławny zdroy wychodzi.

Carmen Macaronicum.

De eligendo vita genere.

Est prope wysokum celeberrima sylva Krakouum /
 Quercubus insignis / multo miranda zóledzio /
 Istuleam spectans wodám / Gdańskumque gosćincum :
 Dabie nomen habet / Dabie dixere priores.
 Hanc ego / cum suchos torreret Syrius agros /
 Et rozgániáret non madra Canicula žakos /
 Ingredior / multum de conditione žywotá
 Deque statu vitæ mecum myślándo futurae.
 Ecce autem mezos video aduentare quaternos /
 Dissimiles habituque oris / et dispare bárwá /
 Quorum vnus hára vestibat terga kápica /
 Præcinctus tlustum nodoso fune žywotum.
 Olli summo ingens błyskabát vertice plesus /
 Et nogá drewniánium calcabat nuda trzewikum.
 Ad talos alter sukniám demiserat imos /
 Sukniám faldorum centum / nigrique coloris :
 Žuic quoque plesus erat / sed eum nutante bereto
 Texerat / Ausonis quales przynosántur ab oris.
 Tertius induerat multi kápám áramity /
 Żoltum kábatum / et caligas / żoltumque koletum /
 Żoltos trzewikos / spadáń / piorumque berety /
 Denique lánucubum / fulua vt sint omnia / żlotum.
 Extremo makowa fuit suknicá / sine vlló
 Sacta magisterio : si non argentea pará

Zafektarum/ et seni penderent margine knáfli /
 Pondere/ quam wielka mage res pretiosa robotá.
 Congredimur/ dextrisque datis/ sluzbaque powolna/
 Ante alios/ slo wis sic me compellat amicis
 Sunigier : Apparet fili/ quod et ipse fatetur
 Vultus / nescio quas animo te voluere curas /
 Et niepotrzebnás forsan/ quæ vestra iuuenta est.
 Quicquid id est/ wolnum tibi quod przekázát vmystum.
 Sare age : forsan inest háro quoque rádá cucullo.
 Non me (respondi) strebry/ zlotyque cupido/
 Zbierándique tenet niezbednos cura pieniadzós:
 Nec Woiewodarum fellas/ orlumque potentem
 Ambio/ Wirtzchorum czapkám quoque nolo duorum.
 Sed neque per blandum contraxi debita flusum/
 Callida nec nostrum versat páni duská rozumum.
 Omnibus his vacuum gero (diis sit gratia) pectus.
 Noster in hoc omnis positus labor / vnica cura est
 Hæc mea/ quo pacto possim rzadzare zywozum/
 Inuidiaque procul bespiecznum dirigere auzum.
 Quare/ si quid habes/ serokám concute káppám/
 Secretasque tui cellas scrutare rozumy/
 Si mihi forte queas sanam conferre porádám.
 Sic ego rozumyslo : sic coepit frater ab alto :
 Macte animo iuuenis/ qui non cum simplice turba
 Sortis ab arbitrio pendes/ slepaque Boginia/
 Sed te rozumyslo fulcis/ dobraque poráda :
 Ergo/ cum sæuis alios fortuna procellis
 Abripiet/ tua labetur tuto æquore nauis.
 Audi igitur/ sensuque imo mea verba reponas.
 Cernis/ vt incolumi chrosto/ mlodaque choiná/
 Annosæ citius vertantur turbine quercus :
 Cumque humili parcat Jouis indignatio chlewo/
 Excelsæ froggo feriuntur fulmine turres :
 Sic et in humanis/ fili charissime/ rebus
 Accidit/ vt qui se powagás wspinát ad altas/

Fortunæ mage sit telis obnoxius ostris:
 Quæ qui serpit humi/ qui tæcum diligit unum/
 Non adeo timuisse potest: et non ego quosdam
 Tales esse stanos/ ubi/ si non undique tutus/
 Nec minus inuidiæ/ minus ipsi denique viuas
 Fortunæ expositus/ . . . . .

Nam mea ter quinos ætas cum tangeret annos/
 Has itidem/ quas te video nunc voluere curas/
 Mente volutabam tota/ totoque rosumo.
 Fors et aberrassem/ quæ sunt humana nie madre
 Ingenia/ et iam me chytrus tentare dyabulus
 Cœperat/ ut zonam nobis poymare liceret/
 Et niepotrzebnám capiti superaddere curam:
 Aut stare ingratiæ nie wdziecznym limen ad Aulæ/
 Nastulkámque sequi/ et dworskám sorbere polewkám.
 Sed mihi donarunt meliorem numina mentem:
 Namque mihi in somnis/ nostræ lux religionis
 Visus adesse Pater bialo/ Bernardus/ ámicu/
 Non aliter splendens/ quam krasne lumina Phœbi.
 Hic me cunctantem świetckás deponere curas
 Iussit/ et ad sacrosanctum properare zakonum:
 Hoc quoque chare tibi faciendum censeo fili/
 Si nolis nedzám præsentis noscere światy/
 Et sentire tamen venturæ gaudia vitæ.
 Paupertas tuta te tutum præstabit ab omni
 Krzywodá fortunæ/ cæloque immittet aperto.
 Sed frustra czekasz dum te Bernardus: et ipsi
 Admoneant dobrzy per talia somnia Diui:
 Olim/ olim istud erat/ non cum ieiunia światús
 Despiciet et missæ nulli præstantur honores
 Amplius. hæc Mníchus: cœpit sic deinde Káplanus.
 Omnia quæ poterant świetckos confundere stanos/

Quæque tibi poterant vitam zalecãre duchownam /
 Alta reuerendi dixit prudentia patris.
 Quod si forte tuam subit hæc sententia glowã /
 Ut velis omnino chlebum iãdare duchownum /
 Malim te kãiedzum / quam golum cernere Mnichum.
 Nam etsi prodest dlugosk semrare Pacierzos /
 Et possunt missæ wielkum recludere niebum :
 Et Kãieja / et Mnichy / Psalmos spierwamus eosdem /
 Et Kãieja / et Mnichy / Missas celebramus easdem.
 Cumque pares simus coram / qui niebã gubernat /
 Inferior certe coram mortalibus ille est.
 Nam neque wesolãs aliis pomagãre bieziãdãs /
 Nec potis est mlodãm / ceu nos / chorare kucharãm.
 Adde / quod ipse Deus Kãplanos primus in orbe
 Instituit / Kãiedzosque suo præficit ouili.

Plura loqui nolo / neque enim impugnare zakonum
 Est animus : twoiã tu cetera discute glowã.
 Conticuit tandem / factoque hic sine quienuit.

Tum Dworzãninus : Non hoc sinat optimus ille
 Iuppiter / ut hãra tectum te aliquando kãpicã
 Aspiciam / aut drexniãnos gestare trzewilos.
 Sed neque te manicis capiat reuerendã ferocys /
 Nec Canonicorum bulla / dziesiãtaque kopã.
 Nil magis inuisum est hac tempestate Kãplanis /
 Nil Monachis toto videas odiosius orbe.
 Biskupos male czapkã biceps / male stula tuetur /
 Nil profunt klatwã / neque diabli forsitan ipsi
 Jam metuumt krzyjos.
 Te moneo / si quid inueni sub pectore sanæ
 Mentis habes / chlebum noli curare duchownum :
 Inuenies aliam / libeat modo discere / drogãm /
 Qua insistens possis prod. se tibi que tuisque /
 Nec tantum inuidiæ subeas lud. itãsque pzymowãs /

Audisti Monichos / wysuchastyque Kaplanos /
 Et dworzáninum facientem verba tulisti /
 Extremus labor est / atque hic breuis / vt ziemianinum
 De suoio stuches dicentem pauca ziemienstwo.
 Nec tibi nostra aliquem pariat dissensio bledum /
 Dum suoium laudat / dum cudzum quisque zywoium
 Improbat / et suoium kázdus te vellet habere.
 Forsitan et Monachus fieri / fierique Kaplanus /
 Non mala conditio est / et habent sua commoda dwory /
 Nec ziemianie carent. sed tu wybierare memento
 Vitam / naturæ quæ sit accommoda / twoie.
 Nempe / potes cystum verbis iurare zywoium /
 Et quod iurasti te ipsa præstare : Kaplanus
 Sis licet / et swietekos securus negliges stanos.
 Sin aliud natura iubet / quam swiete Kaplanstwo /
 Tu ne lude Deos / et stogum wára piorunum.
 Atque hoc est unum / cur nostro tempore wiecey
 Expediat swietekum quam stanum ambire duchownum.
 Omnes ludzie sumus : nobis tamen esse zonatys
 Concessum est : solos grzech iest ozeniare Kaplanos.
 Quanquam mirari possis / et iure podobno /
 Esse scelus Káiedzo enotliwám ducere zonám /
 Et non esse scelus kurwám choware kucharkám.
 Sed valeat : nostri non est hæc gadka rozumy.
 Hoc inquirendum potius / dworskunne zywoium /
 An tibi conducatur stanum wybierare ziemianskun.
 In qua parte quidem non est / quod multa loquamur /
 Tu modo quid faciat / non quid dworzanie loquantur /
 Videris : illi quidem laudant / suoiumque zywoium
 Przekładant aliis : sed cum sunt multa loquuti
 Magnifice / et lastám iactarunt usque krolowskám /
 Ad plugum tandem redeunt / fiuntque ziemianie.
 Vnde obaczare potes / laudari forsitan aulas /

Sed mīle domā peti: sūoīus res optima tatus:
 Nulli flecto genu/ sum uolnus/ sermo nulli;
 Gaudeo libertate mea/ p̄uonoque pot̄oio.
 Non expono animam wiatrys/ longinqua petendo
 Lucra/ neque occido bīednum lichwiādo człowiekum.
 Non habeo wielkos/ sed nec desidero/ skārbos:
 Contentus sūm sorte mea/ wlasnāque paternis:
 Bonus aro ziemiā/ quā me sustentat alitque:
 Ipsī epulas nati/ cnocturaque zōnā ministrat/
 Omne gotowa pati mecum/ quodeunque ferat fors.
 Sum procul inuidia/ bēspiecznos dormio somnos/
 Spero nihil/ curas abigo/ mihi denique uiuo.
 Sic olim uirisse homines/ cum zlate fuerunt
 Secula/ crediderim potius/ quam flumina lacte
 Manasse/ et debos miodum torasse gotowum /
 Atque hęc pro stano paucis sint dicta ziemiānsko.
 A quo si quisquām te seuocat/ ille uidetur
 Omnino uitam tibi non zyczāre beatam.

Ná XII. tablic ludzkiego żywotá.

I.

Ntác/ że sie człowiek nie ná rostkof rodzi/
 Bo z plāczem/ ná ten nedzny swiāt/ przychodzi.

II.

Nie dlugo/ dziatki/ tey gry wáfey bedzie/
 Pochwili drugi nád czym inszym siedzie.

III.

Czego zá swieżá skorupá ná wrzálá/
 Ten zapách bedzie w sobie dlugo miálá.

IV.

Jákoby też rok bez Diosny mieć chćieli/
 Rtorzy chca/ żeby mlodzi nie faleli.

V.

Wszystko myśli wcy na tym biednym świecie/
Możnieszby zámždy podlejšego gniećie.

VI.

A za nie lepíey slawy cney popráwíć /
— Niž prózno síedzac w cieniu/ wíeł swoy trawíć :

VII.

Práwa sa rownie iáko páteczyná /
Wrobl síe przebíie/ á ná mustke winá.

VIII.

Gdy szczęście niechce/ y ráda pobládzi/
Fortuná swiátem/ nie náš rozum/ rzádzi.

IX.

Nie kto ma złoto/ ma perly/ ma háty :
Ale kto ná swym przéstal/ to bogáty.

X.

Gdy beda Bogá wstá wyznawáły /
Niechayby síe go y spráwy nie przáły.

XI.

Biedna stáročí/ wšyscy cíe žádamy/
A kiedy przyidzíteš/ to záš nárzekámy.

XII.

Omylny svěćie/ iákoć síe tu wídzi/
Dohédlem portu/ iuž wíec z ínsých hýdzi.

Ná obraz Lukrecyey.

Lukrecya mie zwano/ w Rzymiem síe rodzila/
A íz ni ma počćíwość gwałtem wzíeta byla!

Przez cie/ zly Krolewicz/ to com nie tak drogo
Szacowalá/ swa wlasna krew przelalam stogo.

Ná obraz Kleliey.

Klelia/ plyne przez Tvbrowa wode/
A za soba zakladny huf pániensti wiode.
Ale iz sie mnie znomu dopieral Krol stogi/
Wydano mie/ vchodzac pospolitey trwogi.
Gdzie iednak miasto grozy ieszczem pochwalona;
A z wczci wemi dary do domu wrocona.

Ná mezna Telezylle.

Je tylos nauczonym slawna tymem swoim /
Dziwniem sie v sercu/ y wczynkom twoim/
Cnotliwa Telezyllo : bo gdyś vslýshala
O wielkiey swych porazce/ wnetes broń porwala/
A twym smialym przykladem/ wshytká plec niewiescia
Rzucila sie za toba/ y nie dalas wescia
Nieprzyiacielom stogim w miasto/ choc zwalzone :
Przeto twe imie bedzie ná wieki pomnioné.

Ná most Wársáwski.

Bogzeć záplác/ o Krolu/ zes ten most zbudowal/
Pierweyem záwzdy selag/ nad potrzebe/ chowal :
A dzis y tenem przepil : bo idac do domu
Napozmney/ od przewozu nie pláce nikomu.

Frágment bitwy z Amuratem , v Wárny.

Korego Bohátera/ bedzie wola twoia /
Abo Krola/ dzis wspomniec/ zlota Lutni moia :
Bogu czesc ma bydz naprzod/ y ná koniec/ dana :
Bo ten wshytek swiat rzadzi/ a sam nie ma Pána.
Temu sie niebo klania/ y ogniste zorze /
Temu ziemia holduie/ y nawalne morze.
Kto niewie/ iako Jáson do Kolchow zeglowl/
Kedy smok nie vspiony/ zlote runo chowal ?

Komu tájne są brátow Chebánskich niezgody :
 A krzywdá zacnych Greków / y Trojánskie skody :
 Abo jáko Herkules / kwołi pánu zlemu /
 Przećiw stogim zwierzetom czynil dosyć swemu :
 Niech ia teź co o tobie powiem / Włodzisláwie :
 Acz moy dowcip trudno ma w to vgodzić práwie.
 Ale ty swiety Krolu / ktory prze swe cnoty /
 A prze meštwoś osiągnáł w niebie stolec złoty :
 Pomoż mi chuciá swojá / á przysporz wymowy /
 Abych twá słáwná bitwę / mogł opisáć stowy /
 Ktorás miał z Amuratem / przy niebezpieesney Wárnie /
 Gdzie twe przednie zwycięstwá / legly ztobá márnie.
 Jáko wíec kto nieznáczny / ktoremu zámkntony
 Páński páłac / kiedy kto idzie przelożony
 Ciśnie sie we drzwi / aby mogł zá tá pogodá
 Páński máiestát widzieć / choć nie Woiewodá :
 Táť ia / o zacny Krolu / twym imieniem / ktore
 Prze dzielność / y wysoki rozum / idzie wzgoré /
 Swe podle rymy zdobie / ábych mogł przy tobie
 Wcisnąć sie w ludzká pámiéć / cóś ty ziednáł sobie.
 Náyda sie / krom wátpienia / wielowládný Pánie /
 Ktorem / kútwey ozdobie / wymowy dostánie :
 Miedzy ktoremi / dopuść tym teź iáblkom plywáć /
 Silá ich swoim plászczem mozesz ty pokrywáć.
 Wielká chlubá záprawde / komu to Bog dáie /
 Ze czego z przodków nie ma / sam przez sie dostáie :
 A swá cnota táť swiećí / je y przodki dáwne
 Rozświeca / y potomstwu imie czyni słáwne.
 Lecz to wielka / gdy kto iest z przodków tey zacności /
 Zeby mogł słáwnym byđ zwan / y krom swey dzielności.
 A záś táť zycie / ze teź krom przodków swych słáwy /
 Moglby záwzdy byđ znacznym / prze swe tylko spráwy.
 Tobie tá chlubá / Krolu / sluży / iesli komu :
 Bo vrodziwszy sie w táť znákomitym domu /
 Niewiedziéć / tyli wíetka częś maś z przodków swoich /

Czyli on chwaleńszyszy / z wysokich cnot twoich.
 Tyś mych rymow dziań wodzem : lecz ia / idac w drogę
 Obiecána / przystoynie sklonie pierwey noge
 Do káplice twych przodków / ktore pozdrowiwszy
 Napradce / wroce sie zás ná gościniec pierwszy.
 Tu sie naprzod da widziec twoy Prádziad wczciwy
 Jágiello / ktory wymysl czyni mi warplivy :
 Jesli ma bydz głowiekiem zwan bogoboyńszyszym /
 Czyli w rzeczách rycerskich Zetmánem dziełńszyszym.
 On záprawde / prze cnote / y żywot swoy swiety /
 Bedac z Wielkiego Ksiestwa ná Krolestwo wzięty :
 Przzywiodl Litwe do tego / ze sprośność pogánstka
 Porzuciwszy / przyieli wiara Chrześciaństka.
 A zbráćili sie z Polska : czym on tym groźńszyszym
 Byl swym nieprzyiaciolom : dal pokoy rowńszyszym.
 Ale hárdé Krzyżaki tak stárl iednym botem /
 Ze ie niemal zwalzone podal dzieciom swoiem.
 Z dobrych dobrzy sie rodza / syn oycá nie wydal.
 Lecz tu slawie dziedziczney / y swa wlasna przydal
 Krol dwu koron / Włodzislaw : bo bitac pogany /
 We ktwi nieprzyiacielskiej upadl zmordowany
 W poyrzod ziemi Tureckiej : iego poswiatecone
 Kósci / nie sa w oczysztym grobie polozone.
 Grob iego jest Europa : slup śniezne Bálchány :
 Napis / wiezna pámiatka między Chrześciańy.
 Po nim ná Pánstwo wstapil / brát iego rodzony
 Kázimierz / co wczynil ledwie namowiony :
 Bo przegladal trudności / ktore nád Korona
 Wisiály / prze spor ludzki / y myśl rozdwoiona /
 Litwy (mowia) z Polaki : iednak w to vgodzil /
 Ze do dálshych niesnazet droge byl zágródzil.
 A zwiázkí stárodawne w cále nam zostály /
 A z zá časem y myśli burzliwe vstály.
 Ten Pruska ziemie póstiadl : a Krzyżaki boiu
 Tak nákarmil / ze próśic musieli pokoiu.

Ktory tak otrzymált/ że Pána inšego
 Nie mieli znać ná wieki/ procz Krolá Polskiego.
 To byl twoy Dział/ o Krolu/ podobien Orłowi/
 Ktory przedtim piorunem sluzac Jowisłowi/
 Takie potomstwo ná swiát/ iáki sam/ podawa:
 A tym dziedziczny wżad/ y grom lotny/ zdawa.
 Tak on bedac od Boga Krolew postáwiony/
 Takie syny zostáwil/ że káždy korony
 Byl/ z nich/ godzien: iákož teź wšyscy Krolowáli/
 Oprocz/ ktorzy stan inšy chcec sobie obráli.
 A stárfy wiec Włodzislaw/ Czechom rostkázowal:
 A potym záš y Węgram walecznym pánowal/
 Olbráchtá wbiezawšy: stánal Bog zá štoda
 A temu/ wštal oyczyste Pánštwó za nagrode.
 Ten iáko byl ku wielkim rzeczom záwždy chciwy/
 Dalby to byl Bog/ áby tak byl y šczęśliwy:
 Ale fortuna záwždy iego rády prolá/
 A náwet y żywotá zayzřzála mu zgolá.
 Ná iego mieysce wštapil Alexander sławny/
 Ten Polakom/ y Litwie/ zwiázek stárodawny
 Odnovil: Wołochy bil/ y Tátary gromil:
 Lecz y tego predko sen želázný wštromil.
 Alceſtis, mežá od šmierci obronilá.

APOLLO. **A** Dmetow domie/ gdšiem ia/ choćiam Bogiem/
 Štořtować musiał sluzebnego štola.
 Przyczyna tego Juppiter / ktory mi
 Syná piorunem zábil predkolotnym.
 Zá ktorým gniewem/ pobilem Cyklopy/
 Kowale gromne/ á oćiec mie zá to
 Przymušil sluzyc czeleku šmiertelnemu.
 Przyszedšy tedy w ten kray/ pářsem woły
 Gospodarzowi/ y tegom štrzegł domu
 Až do tych časów: bo sie Pánu dostal
 Šwietobliwemu/ y sam šwietobliwy

Serytowemu synu / ktoregom ia
 Obronił śmierci / wblágaroſy Párki /
 A pozwolily mi tego / że Admet
 Moze wyść śmierci / dawſzy ná ſwe mieyſce
 Kogo inſzego / coby zań chciał vnrzec.
 Wſyſtkie obſedſzy tedy przytácioly /
 Oycá / y mátkę / co go wrodziła /
 Nie nálaſz / okrom zony / ktora żywot
 Zań chce polozyć / y rozſtác ſie z ſwiátém :
 Ktora po domu teraz / mđla nieboge
 Ná reku noſa : bo icy dſiſieyſzego
 Dnia vnrzec przydzie / y duſę polozyć.
 A ia / zebych przy tym nieſzczęſciu nie byl /
 Poyde precz / á ten wdzieczny dom zoſtawie.
 Ale iuż y śmierć widze nie dáleko /
 Kſienią vmárlych / ktora ia pod niſką
 Ziemię ma dowieść : á práwie wczas przyſlá /
 Pilnuiac ná ten dzien / kiedy ma vnrzec.

SMIERC. **C**o przed tym domem / co tu Phoebe czyniſz ?
 Ná nowe krzywdy ſi / łamiac náſe práwa /
 A lupy náſe gwałtem wydzieráac.
 Máłoſ miał ná tym / żeſ Admeta śmierci
 Uchowal / Párki zdrádlive podſedſzy :
 Teraz czego tu z groźnym lukiem ſtrzeżeſz ?
 Toli Alceſtys obierála / kiedy
 Zaſtąpić meżá / y vnrzec zań rzekła :

APOLLO. Nie boy ſie krzywdy / y gwałtu / odemnie.

SMIERC. Jáko ſie nie bać / takim ciebie widzac ?

AP. Młoy to obyčaj / záwždy z lukiem chodzie.

SM. A temu domu nieſluſhnie pomagác.

AP. Bo mie przygoda przytácielſka boli.

SM. A chceſ mi odiać y tego drugiego ?

AP. Wſzakżem y tego gwałtemci nie wydał.

SM. Przeczże ná ziemi ieſt / á nie pod ziemiá ?

- AP.* Jś za sie zone dal / po ktoraś przyshedl.
SM. A odwiodez ja pod ziemie gleboka ?
AP. Jdź / wezyn : bo niewiem / iesli cie namowie.
SM. Strácić / kto ma bydz stracon : toć sie rzeklo.
AP. Nie : ale tym śmierć dać / ktorym przystoi.
SM. Juz znam czego chcesz : y chce twoie widze.
AP. Mojesh Alcestys / tedy przyść k starości ?
SM. Nie moze / tak wiedz : y ia chce rad widze.
AP. Przedsie nie wezmiesz / ieno iedne dusze.
SM. Kiedy mra mlodzi / wietrza chwale biore.
AP. Gdy stawa umrze / hoynsey ia pogrzeba.
SM. Bogatym kwoli prawo Phoebe stawis.
 Jakaś rzekl : czy sie nie pomnisz / choc mady :
 Rupilby / ktoby miał zac starym umrzeć.
AP. Wiec mi tey laski tedy nie wezynisz ?
SM. Nie moze : wsak wiesz moie obyczaje.
AP. Ludziom przeciwne / y bogom mierzone.
SM. Prozno masz o to stac / co bydz nie moze.
AP. Ustanieś / wierz mi / choćias to surowa :
 Tak tu przyidzie masz w dom Seretowy /
 Od Eurystea po konie poslany
 Do ziemney Traby / ktory tu w gosćinie
 Bedac / wydrzec te gwalttem bialaglowe :
 Wieccí powinien przedsie nic nie bede /
 A ty wezynisz toz / y klac mie bedziesz.
SM. Ty wiele mowiac / przedsie nic nie wezmiesz :
 A ta niewiasta poydzie iuz pod ziemie.
 A ide do niey przejegnac ia kosa /
 Bo to iuz bogom ziemnym poswiecony /
 Romu ia kosa wlos vstrzyge z glowy.
CHORVS. Czemu tak cicho we dworze /
 Czemu dom umilkł Admetow ?
POLO. Ale nigdziey przytaciela
 Nie masz / coby nam powiedzial /
 Jesli iuz umarley plakac

Krolowey manry : czy ieszcze
 Żywa Alcestys : wedla mnie
 A wedla wszystkich/ mezowi
 Ze wszech niewiaſt nawiernieysza.

Przy Pogrzebie rzecz.

Słá sobie ludzie mądrzy/dawnego wieku/ moi lástkáwi
 Spánowie/głowy utroſkali:chcac to ſwiátu wywieſć/
 że przygody / nieſzczéſcie / y ſmetki wſelákie / moga czło-
 wiekowi nie bydź ciéſtkie / áni ſilne : ále temu wſytkiemu
 rozum dobreze zdoláć / y wytrzymáć może. A mieli po ſo-
 bie wywody wielkie y wáżne / iáko ſie onym zdáło : ále /
 iáko ſámá rzecz okázuie / nie bázno poteżne. Bo nie tylko
 tego w ludzi wmwóić nie mogli : ále y miedzy ſámemi /
 rzadki / ktoryby to byl ná ſobie przelomil / żeby byl w tey
 mierze / wedlug náuki ſwey ſie záchował. TáK podobno
 wſytko latwiey ſłowy wyrzec / niźli rzecza ſámá wypel-
 nić. A nie máſz záprawde czemu dziwowáć / że mądre /
 y ſerokie wywody / ſmetku / y záloſci ludzkiey pohámo-
 wáć nie moga : bo trudno ieſt z przyrodzeniem walczyć :
 á ſerce czlowiecze nie ieſt kámienne / áni żelázne : iákiego
 żadna troſká / y żaden žal nie ruſzy : ále z teyże krwie / co
 ſam czlowiek / y tegoż ciála / ſtworzone : ktore iáko rádoſć
 y poćieche ſwoie czuie / ták z nieſzczéſcia / y z przygody /
 tráſowáć ſie muſi. Doſwiádeczamy tego ſámi ná ſobie :
 day Boże / áby nie ták czéſto : ále záiſte doſwiádeczamy.
 A my wiec teraz zá tym niefortunnym teráznieyſzym przy-
 padkiem náſzym/czuimny co to ieſt záloſć. Abowiem trá-

ćilifmy w domu swoim tego / iákiego drugiego (prawdá
 sie znáć musí) nie mamy. A stráćilifmy nie ták brátá/iáko
 włásniey oycá. Bo po zeščiu rodzicow nášych/ máiac on
 nie tylko láty/ ále y rozumem/przed inšá brátia : wšytkie
 trudnošći náše spolne / ktore wiec po zmárlym oycu ná
 dzieći pospolicie przypadáia / wziáł byl ná swoje piecza :
 y ták sie z nimi spráwował/žesmy zá pilnošćia iego żadne
 go vščerbku w spráwiedliwošći swey nie wzíeli. A/ zá
 cosiny mu y dziś wielce powinni / nie tylko nam chudobe
 náše w cále záchowál/ále y przyiažni šasiedzka : bosmy do
 tey doby/ z czego P. Bogu badž chwálá/áni przysięgi ža
 dney / áni záščia żadnego z nikim nie mieli. Co wšytko
 Bogu naprzod / á potym iego obmyšlawániu/ y przestro
 dze/przypisáć musíemy. A nietylkoć w mlodšych lećiech/ y
 w niebytnošći drugich nam byl rádžien / y pomocen : ále
 przez wšytek wiek swoy/iáko brát prawdziwy/trudnošći
 nášych wšelákich przestrzegál/ y bronil. A tá wiec iego go
 dnošć/ktora go byl Bog opátrzyć raczył/ nie bylá ták okre
 šona/ ábo waška/žeby sie tylko w domu ie° sámym záwie
 ráć miálá:ále silá obcych ludzi/silá wdow/ y širot vbogich
 rády ie° vžywálo : ktorey on nie funtem/ isćie/že ták mam
 rzec/ áni ločćiem przedawál / ále y dármo/ y hoynie wšy
 tkim potrzebnym vžyczál/ y ták wiernie / že ná rádžie iego
 žaden sie nigdy nie omylit. Služnie tedy prze šmierć iego
 dziś ná sobie ten vbior nošimy / y ná sercu žal wielki ma
 my/ z ktoregosiny y obrone domá/ y miedzy ludžmi dobra
 slawe mieli. Ale nam podobno teraz wiecey trzeba ná

táka rzecz sie zdobywác / ktoraby zálość náše rychley le-
 czyć / iesliby to možna rzecz byla / niżli iatrzyć / y Berzyc
 moglá. Jákož niepomálu sie ztad cieřymy / že przy tey
 ostátney posłudze brátá nášego / W. M. tak wiele / y tak
 zacnych osob widzimy. Bo nie ledá to znák iest láski W.
 M. przeciwko niemu. Kiedybyście W. M. komu żywe-
 mu te věciwość czynili / mogłoby sie iáko kolwiek zdác / že
 to w nádzieie przypodobánia iákiego / ábo wiece y oddá-
 nia czynicie : Ale czyniac to vmárlemu kwoli / ktorý tego
 oddác iuž nie moze / żadney watpliwosci w tym nie ma-
 my / že to W. M. z vprzeye / y práwey checi przeciwko
 niemu czynicie : dáiac to nie tylko nam bráciey / y powin-
 wátym iego znác / ále wšytkim ludziom wobec / že věci-
 we záchowanie brátá nášego / nie vmárlo z nim pospolu /
 ále żywie w sercách W. M. cnotliwych ludzi. A toć iest
 on owoc wiáry / cnoty / y godności iego : z ktorego my po-
 winowáci cieřyc sie niepomálu mamy ; á potomstwo iego
 y przyklad brác moze / áby oycowškim strychem sie sprá-
 wuiac / do tegož záchowánia / y do teyže dobrej slawy /
 przysć kiedy mogli. Já tak tedy wielka láska / ktora W. M.
 temu zmárlemu ciálu okázác raczyli / W. M. Pánom
 šwym wielce dziekuiemy : prořac Pána Boga / áby on sam
 zá nas / ktorzy tego tak dálece odslużyć nie mozem / W. M.
 to hoynie plácic / y nágradzác raczyl. Te° záprawde y sobie
 y tym vbogim sierotom / také y tey věciwey á strořká-
 ney małżonce iego / žyczimy / y prošimy / áby oni tey láski
 W. M. ktorey óciec ich po W. M. nie tylo zá żywotá / ále

y po śmierci doznawal/mogli bydz też uczestniki. A oni za
powodem nas też stárzých/stárząc sie pospolu známi beda/
iákobyśmy táskę W.M. sobie záslugowali. P. Boże day
tylko/ áby w potrzebách poćiebnieyších/ niżli tá jest.

*Epitáphium Káspára Kochánowskiego, Pisárza
Sedomierskiego.*

Káspára Kochánowskiego/ tu schowano kóści/
Człowieká cnoty wielkiej/ y wielkiej godności.
Pláczcie vbogie wdowy/ y smetne sieroty:
Umárl ten/ co ná pieczy wáse miał kłopoty.

Nagrobek Teczyńskiemu.

Stára stárgá/ á prozna/ ná śmierć sie žalowác/
Bo wiem oná nikomu nie zwykła folgowác:
Bierze stáre/ y mlode/ kto sie iey náwimie/
Ten pierwey/ á ow pozniey: przedśis nikt nie minie.
A by kto Testorowey doczekał stáročci/
Co to jest przeciw oney niezmierney wieczności:
Bo gdy ostaték przydzie/ cokolwiek minelo/
Jednym slowem/ nie máś nic/ wšytko vplynelo.
Nie láty/ ále cnota żywot mierzyć mamy/
Z tey one zacne meze/ y dziś iešeże znamy/
Ktorych kóści iuz dawno w prochu nie znác: ále
Sławca kwitnie/ y kwitnac záwždy bedzie w cále.
Z tey strony/ o Teczyński/ twoy wiek bedzie dlugi/
Jáko cie kolwiek nagle/ imo twe záslugi/
Stroga nieublagána śmierć opánowála/
A bieg twoiey mlodości zawisnie przerwála.

Smierći sie nie báć, cnoty náśládowác.

Snu moy/ słušnie sie zly człowiek śmierci boi/
Ale sie iey dobremu lekáć nie przystoi:
Bo zly mniema/ że wšytek iuz ná wieki ginie/

A dobry prawie w ten czas do portu przyplynie,
 A ty mey śmierci nie płacz: mnie sie dobrze dziecie/
 Takem boiázní prozen/ iáko y nádzíeie.
 Láská Pánísta náde mna: ty mie nie wydaway/
 A cnoty násládownác/ synu/ nie przestaway,
 Cnocie niebo zaplátá/ y wieczne wesele/
 W rostkóshách swiátá tego zle pokládác wiele.
 Wshytko to iáko trawá/ czásu swego minie/
 Ale slawá poczciwa/ y po śmierci stynie.
 O te sie/ synu/ stáray wshelákim sposobem/
 A wdzieczney mi uczyniś/ nížby nád mym grobem
 plákal we dnie/ y w nocy: to wiedz/ kto do nieba
 Dostal sie raz/ tego iuz pláác nie potrzeba.

Frágment Nagrobku.

Náz to ciebie ciešyc mam/ smetny Rádziwile /
 W tym zálošnym przypadku/ tey niešczęsney chwile:
 Gdzie rzeczy/ abo y slow tak władnych dostáne/
 Ktoremibych miał leczyć twoie cieška ráne?
 Trudna to ná mie: lubo twoy žal niehánowny/
 Lubo tej chce wvázyc ten swoy dowcip rowny:
 Aby tej byl nawiešky/ iáko czlo wiek twemu
 Pláczu ma kres zámierzáć/ tak spráwiedliwemu?
 Jáko lzy ma hánowác?: ktore žal serdeczny
 Wyciška/ nie ináčey ieno iáko wieczny
 Wode z skály zdroy pedzi/ á tá nie wstrácona
 Szrodkiem nieošušoney láki/ swoy plaw kóna.
 Czy cie podobno šczęście pomálu doškelnelo/
 A nie pol prawie šerca z pierśi twych wyielo?
 Strádales (ách zálošci) ze wšech miškej žony/
 Ktora/ iáko natura/ tak y cnotá/ z strony
 Rážda swoiey/ tak byly bogácie nádály/
 Ze w tey mierze iuz wiecey przydáć nie nie miály.
 Nážbyt šczęšliwy/ nážbyt/ zdaleš sie bydž Bogu
 Rádziwile/ byš byl w tym towarzystwie/ progu

Swych lat ostatnich doszedł: w pol kresu nie była/
 Kiedy cie twoią biedna Zanna opuściła.
 O prawo krzywdy pełne! o nieznośna ksieni
 Mdlých bogow/ y pod ziemią mięstkaiacych cieni.

Nagrobek.

COraz Bog przeczesał/ to już bydz musi/
 A o to głowiek prozno sie kuśi/
 Aby nawietże iego staranie/
 Mogło zatrzymać to wieczne zdanie.
 Wszystko na świecie idzie swym pedem/
 Nie omylnością/ abo za bledem.
 A co z przyczyny wieczney zstepnie/
 Tego y sam Bog nie rad hámnie.

Nagrobek.

Niewinna duszo/ owaś ty już w niebie/
 A iam tu zostal niebezpieśny/ bez ciebie/
 Na swoy cieśki placz/ cieśka žalosc swoie:
 Niechcial tego Bog/ bych byl glowa twoie
 Ja pierwey zalegl: bo ciebie straciłwfy/
 Straciłem wšytko: a nad mie troskliwfy
 Już bydz nie moze: stoga śmierci/ to ty
 Dmieś wygodzić/ gdzie naywyższe cnoty.

Nagrobek.

KTo mie w mym cieśkim strąsunku ratuje:
 Moia tak łączna dusza sie nie czuie/
 Aby pocieche taka przyjac miała/
 Wyiawfy/ kiedy prozna bedzie ciála:
 Tam cis ogladać mam dobra nádzieie
 Szlachetny duchu/ dla ktorego mdleie.
 A cierpiac w sercu tak nieznośna rane/
 Aż w ten czas plakać/ gdy y żyć/ przestane.

Pieśń żalobna.

A To kiedy miał słusnieyszą przyczynę plákání :
 Razem mié szczęście mego wshytkiego kochání
 Zbáwilo/ duše tylko przy mnie zostáwivshy /
 Jzbych vpad swoy czuiac/ tym byl niešťesliwshy.
 Snadźby lepię / by teno nie czuć żalu swego /
 Twárdz skála gdzie stánac / sřzod morzjá hucznegó /
 O ktoraby się wiecznie morskie rozbiáły
 Flagi / y nieokrotne wiatry vderzály.
 Kowney podobno rozum rádzic może škodzie :
 Ale iáká jest moia / nie zdola przygodzie.
 Dziatkiż mie cieszyć máia : czy zóná cnotliwa :
 A dziateczki Bog pobral / y mátká nie żywa.
 Wieczny Boże / słusnie mie karzesz zá me złości :
 Jednak nie tylko pátrzay ná moje krewkości /
 Lecz y miłosierdzie swe chćiey mieć ná bázenu /
 Láska swoia mie twierdzac w moim vtrapieniu.

Epitáphium.

Rozne náše stárání /
 Ná wieczne Boskie zdání :
 Co Bog rzekł / to ták bedzie ;
 Człowiek tego nie zbedzie.
 A cokolwiek czynimy /
 A cokolwiek cierpimy /
 Wshytko pochodzi z niebá :
 W tym nam wątpić nie trzeba.
 Pierwszy dzien dal každemu
 Zostátni / a k swemu
 Koncowi wshyscy idziem /
 Skąd iuz náзад nie przyidziem.

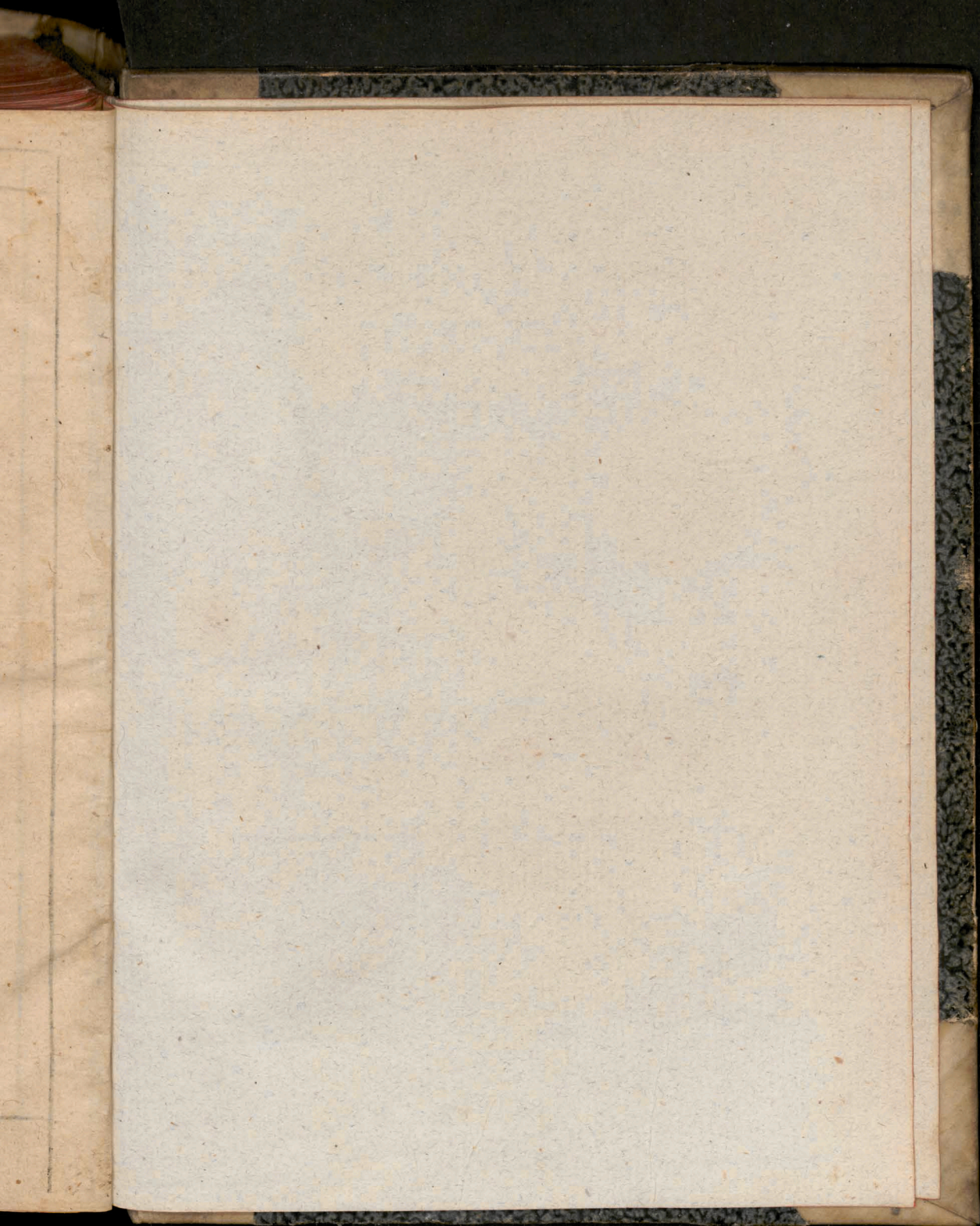
Ná své Ksěgi, do Láského.

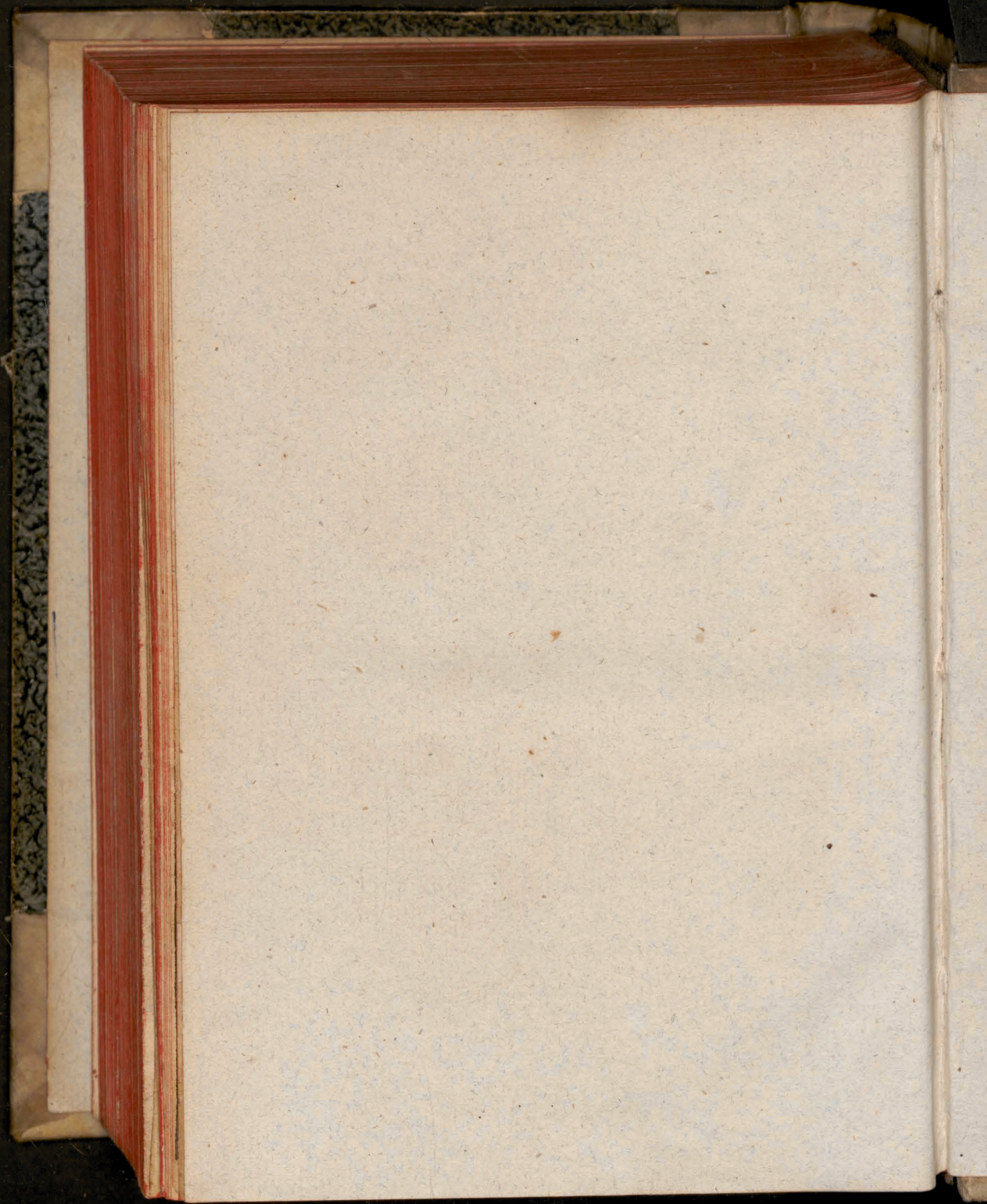
PSálmy sýlam / gdje toho nabožnego slyše :
 A Gráski záš dla dobrych towarzýšow píse.
 Sobotká pániom sluzy : gráce odprávuia
 Száchami : á wesołe Pieśniámi dáruie.
 Tobie / Lasti / co własnie záwolánie twoje /
 Zacne Zetmány dáie / ysurowe boie.

Cum Gratia & Priuilegio S. R. M.

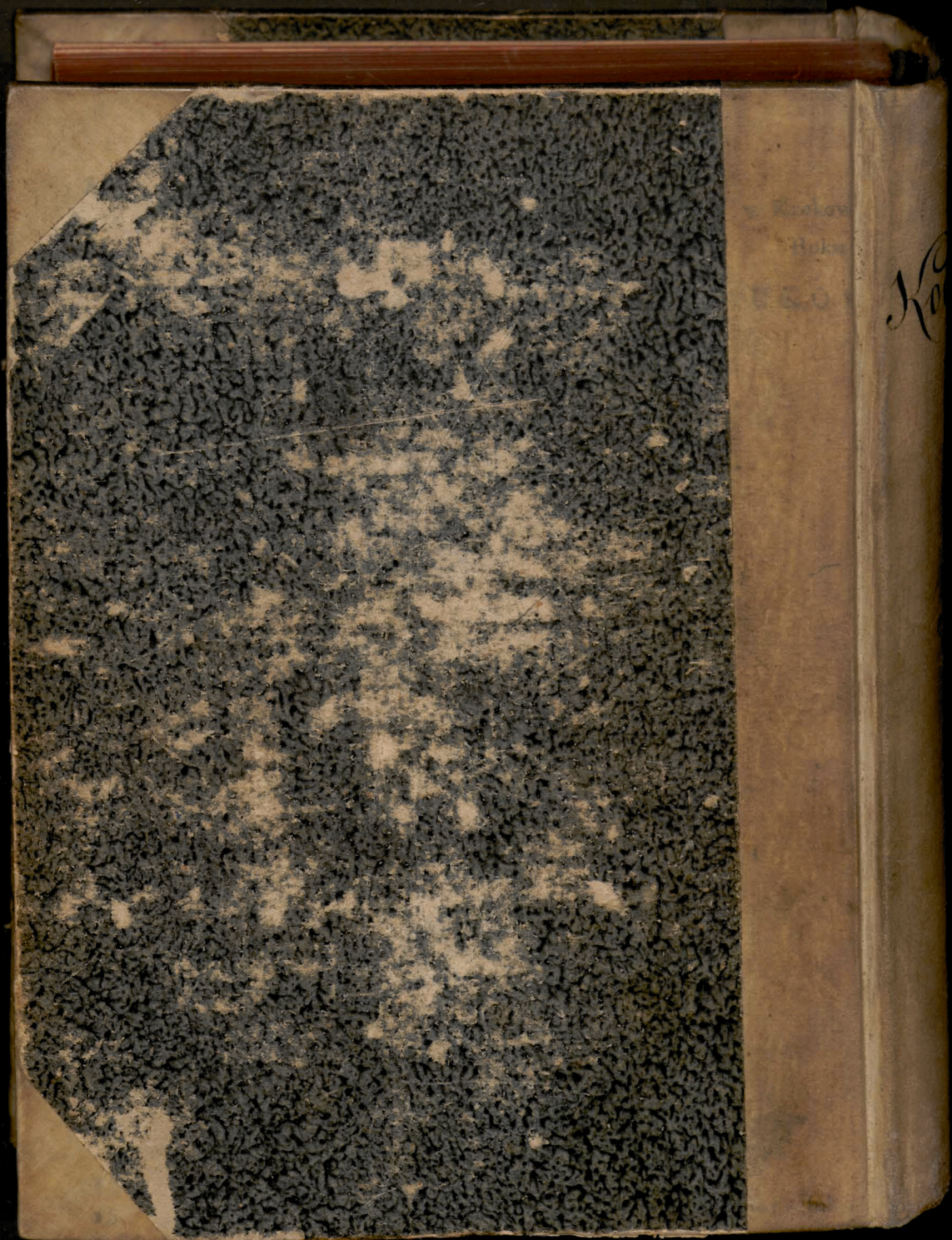

Biblioteka Jagiellońska

stdr0040479

Kochanowski
Jan.